

bona omnia & jura defuncti, etiam quibus iste aliis tenebatur, comprehendit, hac consideratione non inepte jus dicitur, l. 119. de verb. sign. Unde Papinianus l. 50. de hæred. pet. Hæreditas, inquit, etiam sine ullo corpore juris intellectum habet. Obligatio quatenus a parte debitoris consideratur, jus non est, sed vinculum juris, quo ille adstringitur ad dandum aliquid aut faciendum, infr. de oblig. in pr. A parte autem creditoris, qui debitorem ita adstrictum habet, non male jus dicitur, quod ex contractu acquiratur, & numeretur in bonis. At enim jus illud non est jus in re, sed tantum ad rem, tribuens creditori actionem in personam duntaxat, non rei vindicationem, & ideo tractatio de obligationibus earumque acquirendarum modis, non est *hujus loci*, in quo Justiniano propositum est docere, quibus modis acquirentur jura in rem dominio non absimilia, sicut ipse aperte significat in §. ult. de usu. & hab. & de obligationibus demum tractare incipit tit. 14. lib. 3. In usu & usufructu, quatenus uterque ut jam constitutus & acquisitus consideratur, plus est: sunt enim hæc jura in re, quæ usuario & fructuario pariunt actionem confessoriā, quæ in rem est, §. 2. infr. de act. De horum constitutione & acquisitione agitur tit. 4. & 5. hujus lib.

5 Nam ipsum jus hæreditatis (v.) Nemo est, qui non intelligat, usumfructum non esse idem, quod sunt ipsi fructus, cum sit jus fruendi, id est, percipiendi

fructum rei. Obligationes quoque, nemo tam fungus est, qui non videat aliud esse, quam res in obligationem deductas. Quis enim putet, rem, quæ veniit, obligationem esse? At quo pacto hæreditas a rebus singulis hæreditariis secernatur, non usque adeo obvium. Quod Justinianus ait, ipsum jus hæreditatis incorporale esse, Caius l. 2. §. 1. de rerum divis. dixit, ipsum jus successio- nis tale esse, & Africanus l. 203. de verb. sign. hæreditatis appella- tionē jus successionis, non singu- lares res demonstrari. Quid ergo? estne hæreditas jus successionis? Si figurate id accipias pro eo jure, quod per successionem ac- quiritur, aut acquiri potest, con- cedo esse. Si proprie, nego. Quid enim aliud est jus successionis, quam jus succedendi? At jus suc- cedendi ex testamento aut lege est, idque hæres habet, priusquam hæreditatem adeat: hæreditatem autem nouante habet, quam eam adierit, l. 151. de verb. sign. §. ult. infr. de hæred. qual. tot. tit. de adquir. hæred. Aliud igitur est jus successionis, aliud hæreditas. Sed estne hæreditas ipsa suc- cessionis? Sane a nostris definitur suc- cessionis in universum jus, quod de- functus habuit, l. 24. de verb. sign. l. hæreditas 62. de div. rer. jur. Verum & hoc improprie dici de hæreditate fatendum est: non enim ipsa hæreditas, sed susceptio hæreditatis successio est; quippe succedere non hæreditatis, sed hæreditis est; unde hæres passim universi juris successor appellatur. Verbo, hæreditas, ut res cæte-

ræ objectum est acquisitionis, & res de qua acquirenda agitur; suc- cessio modus, per quem illa ac- quiritur jus succedendi, jus quo delata acquiri & obtineri potest. Apparet ergo hæreditatem nihil aliud esse, quam: Patrimonium cujusque defuncti cum oneribus; ut tribus verbis definit Grot. 2.

manuduct. II. ita tamen, ut ap- pellatione sua universitatem de- monstret, omniaque defuncti bo- na, jura & onera simul compre- hendat, non res singulas seor- sum, l. 208. de verbor. sign. At- que hoc sensu jus dici, corpori- busque, quæ in hæreditate sunt, opponi arbitror.

TITULUS TERTIUS.

DE SERVITUTIBUS RUSTICORUM ET URBANORUM PRÆDIORUM.

Dig. Lib. 8. Tit. 1. & 2. Cod. Lib. 3. Tit. 34. (1).

I Servitutis & libertatis no- mina etiam rebus inanimatis & brutis tribuuntur, sed per trans- lationem, & longe alio signifi- catu, quam cum personæ servi- re dicuntur in disputatione de statu hominum seu jure perso- narum. Illic suo quæque domino persona servit: libera est: Quæ dominum non habet: at res ser- vire dicuntur, non quæ domino suo serviunt, sed: Quæ domino suo non omnia officia præstare possunt, verum quædam præsta- re coguntur alteri & non domi- no (2); liberæ esse: Quæ uni & soli domino omnia præstant; quo facit l. 90. de verb. sign. Etenim quod ex re sua percipit dominus, id ei res ipsa ultero præstare vi-

(1) Tit. 31. P. 3.
Tom. I.

(2) L. 1. l. 31. eod.
Mm

minus, quod huic alteri commo-
dum sit, aliquid aut pati in suo,
aut in suo non facere cogitur.

2 Dicimus, servitutem esse
jus, habita scilicet relatione ad
eum, cui constituta est: & vi-
deo in omnibus suis speciebus ita
eam a nostris definiri, in itinere,
actu, via, aquæductu, hoc tit.
in pr. v in l. 1. de serv. præd.
rust. in servitutibus prædiorum
urbanorum, §. seq. in usufructu,
pr. tit. seq. (1). Per se autem ser-
vitus & respectu ejus, a quo de-
betur, non jus est, sed juris pri-
vatio aut imminutio, l. 5. §. 1. v
§. 9. de op. nov. nunc. Ajo esse
jus, quo dominus aliquid pati in
suo, aut in suo non facere co-
gitur, ex natura omnium servi-
tutum, l. 15. §. 1. de servit. Pa-
ti in suo, puta re sua uentem,
fruentem, per fundum suum eun-
tem, agentem, aquam ducen-
tem, ignum in ædes suas immit-
tentem. Non facere, veluti altius
non ædificare, in suo non pone-
re, quod luminibus ædium no-
strarum aut prospectui officiat &c.

3 Plane enim ita servitus con-
stitui non potest, ut quis aliquid
cogatur facere in suo, puta viri-
daria aut arbores prospectus no-
stri causa tollere, aut in suo pin-
gere, quo amoeniorem nobis pro-
spectum præstet, d. l. 15. §. 1.
Obligatio hæc erit, non servitus
constituta, & ideo prædio alienato,
non sequetur actio novum posses-
sorem, ut fit ubi servitus con-
stituta est, l. 36. de serv. præd.

(1) L. 1. d. tit. 31. P. 3.

(2) D. l. 1. v l. 2. eod.

rust. sed in eum, qui id facere
promisit, hæredemque ejus actio
in personam dabitur, l. 25. de obl.
v act. in id scilicet, quod inter-
est, si non fiat quod promissum
est, ut accidit in omni obligatio-
ne faciendi, l. 72. de verb. obl.
§. ult. infr. eod. Una servitus one-
ris ferendi a natura reliquarum
nihil degenerat, de qua dice-
mus §. 1. infr. hoc tit.

4 Quod adjeci de commodo,
id finem servitutis respicit; neque
enim ulla est servitus, quæ non
commodi nostri causa constitu-
tur, aut certe aliquis amoenita-
tis, d. l. 15. in pr. de serv. l. 3.
de aq. quot. v æst. (2). Non au-
tem præcise requiritur, ut præ-
sens sit utilitas, sed sufficit, na-
tura tale jus esse, ut aliquando
usui esse possit, quomodo cum
Duar. accipienda l. pen. de serv.

5 Porro species harum servi-
tutum duæ sunt: quædam enim
sunt rerum sive prædiorum, qui-
bus in usu juris generis fere no-
men simpliciter tribuitur; quæ-
dam personarum (3). Sic autem
distinguuntur non a re, quæ ser-
vitutem debet, sed ab ea re, cui
debetur. Prædiorum igitur sunt,
quæ debentur prædiis: personarum,
quæ personis, l. 1. de serv.
Deservitutibus prædiorum agitur
hoc tit. de personalibus tit. pro-
ximo et seq. Servitus prædii est.
Quæ prædio alieno imponitur ad
vicini prædii utilitatem. Duo igitur
hic prædia sint necesse est,
quorum unius causa servitus con-

(3) D. l. 1. tit. 31. P. 3.

stituatur, alteri imponatur; unum
dominatur, alterum serviat, l. 1.
§. 1. com. præd. §. 3. infr. hoc tit.
Requirimus in his prædiis vicini-
tatem; neque in rusticis tantum,
verum etiam in urbanis, l. 5. §. 1.
de serv. præd. rust. l. 38. v l. seq.
de serv. præd. urb. At enim vi-
cinitatem non ex prædiorum con-
junctione aut confinio, sed ex
commoditate utendi metimur, ut
intermedium prædium aut locus
non officiat, si non impedit liberum
usum servitutis, d. l. 38.
l. 7. §. ult. de servit. præd. rust.
l. 7. §. 3. com. præd.

6 Omnes vero servitutes præ-
diorum, ut veteres definiunt, per-
petuam causam habere debent,
l. 28. de serv. præd. urb. Perpe-
tuum illis est: Quodcumque ex na-
turali causa oritur, etsi non sit
assiduum; ut ecce, aqua pluvia
ex naturali causa oritur, etsi non
assidue pluit, d. l. 28. quod enim
naturaliter fit, perpetuum vide-
tur, licet non sit assidue, ut de-
flectio lunæ, Aristot. 1. Post. 8.
Sed & quod ex facto nostro ori-
tur, perpetuum habetur, si ejus
causa prædium, aut pars prædii
parata est, ut fumi immissio, l. 8.
§. 5. si serv. vind. Causam ser-
vitutis vocant: Id, cuius aut ar-
cendi a nostro, aut in nostro ha-
bendi gratia servitus constituta
est; verbi gratia, in stillicidio
& aquæductu, causa ob quam
hæ servitutes comparatæ sunt,
est aqua: illie, ut ab ædibus
nostris avertatur; hie, ut aqua
ducatur & in nostro habeatur,

(1) D. l. 1. tit. 31. P. 3.

d. l. 28. l. 1. §. 4. de font.

7 Facile autem ex superiori
servitutis definitione colligere est,
servitutem prædii non intelligi,
quæ constituta est in prædio qui-
dem alieno, sed ei qui prædium
non habet, aut qui non habet vi-
cinum, l. 5. §. 1. de serv. præd.
rust. l. 14. §. ult. de alim. leg.
aut etiam ei qui habet vicinum,
si non sit constituta illius prædii
causa, & revera, prædio utilis, l.
38. de serv. præd. urb. l. 6. in pr.
v §. 1. de serv. præd. rust. eoque
pertinet quod scribit Paulus l. 8.
de serv. Ut pomum decerpere li-
ceat, ut spatiari, v cœnare in
alieno possimus, servitutem im-
poni non posse: nimis quia hoc
jus prædii nostri causa non con-
stituitur, nec prædii nostri cau-
sam meliorem facit. Si quis igitur
in suo tale quid faciendi jus al-
teri concederet, id personarum
servitutibus adscribendum. Inde
quoque est, quod servitus prædii
non intelligatur, si in constitu-
do persona demonstrata sit, cui
soli ea præstetur, licet ad utilita-
tem quoque prædii constituta sit,
l. 4. de serv. præd. rust. Ita non
nunquam ex accidenti fit, ut na-
tura servitutis alteretur. Porro au-
tem ut prædia vel rustica sunt
vel urbana, ita quoque servitutes,
quæ iis inhærent, vel rustica sunt
vel urbanæ. Prædia rustica sunt:
Loca ædificiis vacua, in urbe area,
ruri ager, l. 211. de verb. sign.
non enim loco, sed materia &
genere distinguuntur, ut postea
plenus intelligitur (1).